

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. volebné obdobie

Číslo: 1684/1996-sekr.

577

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Matici slovenskej

P r e d k l a d a j ú :

Peter B r ň á k v. r.

Eva G a r a j o v á v. r.

Jozef P r o k e š v. r.

Bratislava december 1996

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. volebné obdobie

N á v r h

Z Á K O N

Národnej rady Slovenskej republiky

z1996

o Matici slovenskej

Národná rada Slovenskej republiky vychádzajúc zo skutočností, že Matica slovenská je historicky osvedčená najvýznamnejšia ustanovizeň slovenského národa v oblasti kultúrnej, spoločenskej a vedeckej činnosti a že v podmienkach samostatnej Slovenskej republiky treba novo upraviť jej postavenie a náplň, uzniesla sa na tomto zákone:

§ 1

Základné ustanovenia

/1/ Matica slovenská je verejnoprávna právnická osoba zriadená zo zákona.

/2/ Sídlo Matice slovenskej je Martin.

§ 2

Úlohy Matice slovenskej

/1/ Úlohy Matice slovenskej vyplývajúce z jej národného, kultúrneho a vedeckého poslania, ktoré plní v záujme Slovenskej republiky, sú najmä :

- a) upevňovať slovenské vlastenectvo,
- b) prehľbovať vzťah občanov k slovenskej štátnosti,
- c) prednostne získavať, zhromažďovať, spracúvať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať slovacikálne dokumenty, opatrovať, zveľaďovať a sprítomňovať národné kultúrne dedičstvo,

- d) robiť základný slovákistický výskum zameraný na rozhodujúce otázky života Slovenska a Slovákov,
- e) rozvíjať miestnu a regionálnu kultúru,
- f) pôsobiť najmä na mládež v duchu národných, mravných a demokratických hodnôt,
- g) zvyšovať národné povedomie Slovákov na jazykovo zmiešaných územiach,
- h) posilňovať vzťahy kultúr občanov hlásiacich sa k národnostným menšinám a etnickým skupinám na území Slovenskej republiky so slovenskou národnou kultúrou,
- ch) starať sa o zachovanie národného povedomia Slovákov - krajanov žijúcich v zahraničí,
- i) združovať tvorcov a priaznivcov slovenskej kultúry a vedy vo svete,
- j) podporovať propagáciu Slovenskej republiky aj vlastnými informačnými a kultúrnymi strediskami vytvorenými v zahraničí,
- k) rozvíjať kontakty s európskymi a svetovými organizáciami pre otázky kultúry, národnej identity, duchovného života a ochrany ľudských hodnôt,
- l) zakladať doma i v zahraničí nadácie na podporu národného a kultúrneho života a na oceňovanie najvýznamnejších tvorcov z vymedzených oblastí tvorivej činnosti (vrátane vedeckej),
- m) spolupôsobiť so štátnymi orgánmi a s orgánmi územnej samosprávy pri rozvoji školstva, kultúry a spoločenského života,
- n) vydávať pôvodnú slovenskú umeleckú tvorbu, vedecké diela a publicistiku,
- o) plniť úlohy spolugestora spracovania učebníc a učebných textov niektorých predmetov spoločenských vied pre základné školy a stredné školy na základe poverenia Ministerstva školstva Slovenskej republiky.

/2/ Ďalšie úlohy Matice slovenskej vyplývajú z činnosti jej orgánov (§ 4 a 5).

§ 3

Inštitúcie vykonávajúce úlohy zverené Matici slovenskej štátom

/1/ Matica slovenská spolupracuje a spolupôsobí pri plnení úloh štátu v oblasti kultúry a vedy. Tieto úlohy plnia najmä tieto inštitúcie:

- a) Slovenská národná knižnica,

- b) Pamätník národnej kultúry ,
- c) Slovenský literárny ústav a Slovenský historický ústav,
- d) Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej,
- e) Krajanské múzeum Matice slovenskej,
- f) informačné a kultúrne strediská Matice slovenskej v zahraničí,
- g) oblastné strediská Matice slovenskej.

/2/ Slovenská národná knižnica¹⁾, plní funkciu ústrednej knižnice Slovenskej republiky a knižničného národného metodického centra. Slovenská národná knižnica je právnická osoba. Jej zriaďovaciu listinu vydáva po predchádzajúcom vyjadrení ministra kultúry Slovenskej republiky predseda Matice slovenskej. Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej po predchádzajúcom vyjadrení ministra kultúry Slovenskej republiky.

/3/ Pamätník národnej kultúry, ako ústredné pracovisko pre archívnu²⁾, múzejnú a biografickú dokumentáciu, výskum, ochranu a podporu slovenskej kultúry a literatúry³⁾. Je právnickou osobou, ktorého zriaďovateľom je Matica slovenská.

/4/ Slovenský literárny ústav a Slovenský historický ústav sú vedeckými pracoviskami Matice slovenskej pre základný slovákistický výskum. Sú právnickými osobami, ktorých zriaďovateľom je Matica slovenská.

/5/ Stredisko národnostných vzťahov Matice slovenskej je organizačná zložka Matice slovenskej. Pôsobí ako koordinátor výskumu a dokumentácie vzťahov medzi slovenským národom a národnostnými menšinami žijúcimi v Slovenskej republike, ako aj na konzultovanie otázok z tejto problematiky so zainteresovanými subjektmi.

/6/ Krajanské múzeum Matice slovenskej, pôsobí ako ústredné pracovisko pre kontakt a spoluprácu so Slovákami žijúcimi mimo územia Slovenskej republiky a na udržiavanie a rozvíjanie ich národnej identity a vzťahov k Slovenskej republike. Krajanské múzeum je organizačná zložka Matice slovenskej, ktorá je metodicky zároveň prepojená s Domom zahraničných Slovákov. Vedúceho pracovníka Krajanského múzea vymenúva predseda Matice slovenskej.

/7/ Informačné a kultúrne strediská Matice slovenskej v zahraničí, sú pracoviskami Matice slovenskej na informovanie o Slovensku, na propagáciu Slovenska vo svete a na spoluprácu so Slovákami žijúcimi v zahraničí.

/8/ Oblastné strediská Matice slovenskej sú odborné pracoviská, ktoré plnia kultúrne, spoločenské a metodické ciele voči širokej verejnosti i voči členskej základni Matice slovenskej na vymedzenom území. Pôsobia ako pracoviská s právnou subjektivitou (Domy Matice slovenskej) alebo bez právnej subjektivity (oblastné pracoviská Matice slovenskej).

1) Zákon č. 53/1959 Zb. o jednotnej sústave knižníc (knižničný zákon).

2),3) Napr. Zákon Slovenskej národnej rady č.149/1995 Zb. o archívnictve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 571/1991 Zb., úplné vyhlásenie pod č. 332/1992 Zb.

§ 4

Organizácia Matice Slovenskej

/1/ Maticu slovenskú tvoria

a) miestne, záujmové a vedecké odbory Matice slovenskej (ďalej len "odbor"),

b) subjekty uvedené v § 3

c) spoločné pracoviská Matice slovenskej.

Podrobnosti a vzťahy medzi nimi upravujú Stanovy Matice slovenskej.

/2/ Odbor združuje členov Matice slovenskej a spolupracuje pri plnení jej úloh v rámci obcí, spoločenských záujmov a vedných disciplín. Odbor je právnická osoba; zmluvné prevody vlastníctva nehnuteľného majetku nad 1 mil. Sk a zmluvné prevody vlastníctva hnuteľného majetku nad 5 mil. Sk podliehajú predchádzajúcemu súhlasu Výboru Matice slovenskej (§ 5). Postavenie, pôsobnosť, zloženie, vznik a zánik odboru upravujú Stanovy Matice slovenskej. Prípadné spory medzi odbormi navzájom riešia a rozhodujú orgány Matice slovenskej (§ 5).

/3/ Spoločné pracoviská Matice slovenskej sú obslužné pracoviská napomáhajúce plnenie úloh Matice slovenskej (§ 2).

/4/ Matica slovenská na plnenie úloh, ktoré jej vymedzuje tento zákon, môže zriaďovať a zakladať aj ďalšie právnické osoby a vytvárať pracoviská bez právnej subjektivity. Ich postavenie a poslanie upravujú Stanovy Matice slovenskej.

§ 5

Orgány Matice slovenskej

/1/ Orgánmi Matice slovenskej sú

- a) valné zhromaždenie Matice slovenskej (ďalej len "valné zhromaždenie"),
- b) výbor Matice slovenskej,
- c) predseda Matice slovenskej,
- d) dozorný výbor Matice slovenskej.

/2/ Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom Matice slovenskej a tvoria ho delegáti jednotlivých odborov a pracovísk Matice slovenskej delegovaní podľa Stanov Matice slovenskej, ako aj členovia výboru Matice slovenskej. Do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí najmä:

- a) prerokúvanie zásadných otázok zamerania a činnosti Matice slovenskej,
- b) schvaľovanie Stanov Matice slovenskej a ich zmien,
- c) voľba a odvolanie výboru Matice slovenskej,
- d) voľba a odvolanie predsedu Matice slovenskej,
- e) schvaľovanie Zásad hospodárenia Matice slovenskej.

/3/ Výbor Matice slovenskej je najvyšším výkonným orgánom Matice slovenskej. Do pôsobnosti výboru Matice slovenskej patrí najmä

- a) rozhodovanie o zriadení alebo založení organizačnej zložky, pracoviska alebo odboru Matice slovenskej,
- b) rozhodovanie o založení alebo zriadení právnických osôb, v ktorých jediným alebo väčšinovým zakladateľom alebo zriaďovateľom je Matica slovenská
- c) zvolávanie valného zhromaždenia
- d) prerokúvanie a schvaľovanie správ o hospodárení a rozpočtu Matice slovenskej.

/4/ Predseda Matice slovenskej je štatutárnym zástupcom Matice slovenskej, ktorý ako najvyšší predstaviteľ Matice slovenskej reprezentuje Maticu slovenskú navonok a predsedá výboru Matice slovenskej. Do jeho pôsobnosti patrí najmä riadenie a koordinácia celkovej činnosti Matice slovenskej a vedenie valného zhromaždenia. V pôsobnosti riadenia a koordinovania činnosti subjektov uvedených v § 4 ods. 1, písm. b a c zastupuje predsedu Matice slovenskej správca Matice slovenskej.

/5/ Dozorný výbor Matice slovenskej je najvyšším kontrolným orgánom Matice slovenskej. Dve tretiny jeho členov (vrátane predsedu) volí valné zhromaždenie. Jednu tretinu jeho členov tvoria zástupcovia štátu, ktorých menuje minister kultúry Slovenskej republiky.

/6/ Podrobnosti o postavení, pôsobnosti, zložení a vzniku orgánov Matice slovenskej upravujú Stanovy Matice slovenskej.

§ 6

Hospodárenie a financovanie Matice slovenskej

/1/ Matica slovenská hospodári

- a) s vlastným majetkom
- b) s majetkom Slovenskej republiky.

/2/ Vlastný majetok predstavujú peniaze, cenné papiere, iné hnuiteľné a nehnuteľné veci, ako aj iné majetkové práva a peniazmi oceneľné hodnoty, ktoré svojou povahou môžu slúžiť na plnenie úloh Matice slovenskej.

/3/ Majetok Slovenskej republiky predstavujú hnuiteľné a nehnuteľné veci prenechané do správy Matice slovenskej podľa osobitného predpisu⁴⁾.

4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z.
o správe majetku štátu

/4/ Na plnenie úloh Matice slovenskej sa poskytujú Matici slovenskej dotácie a účelové dotácie zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (§ 2, ods. 1). S týmito dotáciami hospodári Matica slovenská podľa osobitných predpisov⁵⁾.

/5/ Matica slovenská môže s vlastným majetkom vykonávať podnikateľskú činnosť spravidla prostredníctvom ňou založených obchodných spoločností. Výnosy z podnikateľskej činnosti používa na plnenie svojich úloh.

§ 7

Spoločné ustanovenia

Na orgány Matice slovenskej, organizačné zložky Matice slovenskej, pracoviská Matice slovenskej a odbory Matice slovenskej zriadené do účinnosti tohto zákona sa hľadí ako keby boli zriadené podľa tohto zákona.

§ 8

Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 196/1991 Zb. o Matici slovenskej.

§ 9

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

5) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z.
o rozpočtových pravidlách.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Matica slovenská vznikla v roku 1863 ako výraz túžby slovenského národa po národnej a kultúrnej svojbytnosti. Konštituovala sa ako nezávislá, neštátna kultúrno-vedná ustanovizeň na spolkovom základe. Spájala všetkých milovníkov národa a života slovenského a stala sa ochrankyňou slovenského kultúrneho dedičstva.

Politické zmeny po roku 1948 vnútili Matici slovenskej zmenený vzťah k štátu a oklieštenie jej historických funkcií. Zákon Slovenskej národnej rady č. 4 z r. 1954 konštituoval Maticu slovenskú ako štátnu inštitúciu. Zrušil jej dovtedajšie spolkové hnutie a určil jej zberateľské, dokumentačné a konzervačné funkcie vo vzťahu k tlačeným dokumentom, rukopisným materiálom, literárno-múzejným pamiatkam. Napriek tomu, že tento zákon inštitucionalizoval činnosti, ktoré sa dovtedy vykonávali nekomplexne (umožnil fungovanie Slovenskej národnej knižnice, zriadil Ústredný archív a Ústredné literárne múzeum a ďalšie pracoviská), znamenal mimoriadne vážny zásah do jej dovtedajšieho mechanizmu a predchádzajúcej činnosti ako nezávislej ustanovizne. Nasledujúci zákon z roku 1968 Matici slovenskej vrátil a priznal právo organizovať aj spolkový život. Zákon z roku 1973 jej toto právo de facto odobral.

Spoločensko-politický a hospodársky vývoj na Slovensku po roku 1989 opäť nastolil problém ďalšieho osudu a vývoja Matice slovenskej. Novelou zákona Slovenskej národnej rady č. 197/1990 Zb., ktorým sa zmenil zákon Slovenskej národnej rady č. 167/1973 Zb. o Matici slovenskej sa znovu konštituovala spolková zložka. Úsilie prispôsobiť činnosť Matice slovenskej novým politickým a ekonomickým podmienkam sa odrazilo v prijatí zákona Slovenskej národnej rady č. 196/1991 Zb. o Matici slovenskej. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o navrátení majetku Matici slovenskej, vrátil späť Matici slovenskej časť majetku, ktorý jej bol odňatý v období od 25.2. 1948 do 31.12. 1989. Tým sa v Matici slovenskej položili základy nových majetkových vzťahov a utvárania nových vzťahov Matice slovenskej k štátu.

Postavenie a základné úlohy Matice slovenskej, jej organizačnú štruktúru dosiaľ určuje zákon Slovenskej národnej rady č. 196/1991 Zb. o Matici slovenskej, ktorý reagoval na premeny Matice slovenskej uskutočnené po novembri 1989, osobitne tým, že definoval jej nové spoločenské poslanie, úlohy, organizačnú štruktúru, najmä utváranie jej spolkovéj zložky. Tento zákon viedol k formovaniu dvojzložkovej organizačnej štruktúry Matice slovenskej (spolková a inštitučná zložka). Bližšie nedefinoval Maticu slovenskú ako celok ako právnickú osobu, čo v jej vývoji spôsobilo rôznorodosť výkladu o jej hospodárení. Na rozdiel od spolkovéj zložky ako právnickej osoby, ktorej základné organizačné jednotky boli

uznané ako právnické osoby, inštitučnú zložku chápal len ako nedeliteľnú právnickú osobu, čím neumožnil ustanoviť Slovenskú národnú knižnicu a ďalšie inštitúcie ako právnické osoby. Zákon nechápal Maticu slovenskú ako zriaďovateľa ďalších organizácií z odvodenou právnou legitimitou od Matice slovenskej.

Navrhovaný zákon upravuje právnú subjektivitu nielen Matice slovenskej ako celku, ale aj jej jednotlivých stálych pracovísk, základných organizačných jednotiek spolkovéj zložky i podnikateľských subjektov. Vzájomný vzťah a právne postavenie jednotlivých zložiek definuje ako rovnocenné a vyvážené, eliminuje dominanciu niektorej z nich.

Navrhovaný zákon sám osebe neznamena zvýšenie požiadaviek na štátny rozpočet Slovenskej republiky. Navrhovaný zákon však predpokladá, že ak si štát objedná

ďalšie alebo rozšírené služby v Matici slovenskej, primerane zvýši aj štátnu dotáciu na jej činnosť. Finančné náklady na zriadenie Slovenského literárneho ústavu a Slovenského historického ústavu boli zihľadnené v štátnom rozpočte na rok 1997.

Osobitná časť

K § 1

V nových spoločenských, hospodárskych i politických podmienkach samostatnej Slovenskej republiky Matica slovenská vystupuje ako

- 1) verejnoprávna právnická osoba
- 2) zriadená zo zákona.

Určenie sídla Matice slovenskej do Martina sa opiera o tradíciu tohto mesta, ako aj o skutočnosť, že podľa zákona je Martin centrom národnej kultúry na Slovensku.

K § 2

Matica slovenská od svojho založenia v roku 1863 organizovala slovenský kultúrny život a zasadzovala sa o vytvorenie zvrchovaného slovenského štátu. Jej postavenie v systéme slovenských kultúrnych ustanovizní nemá obdobu v iných štátoch a je stále nezastupiteľné. Prelínanie neštátnych a štátnych funkcií je dané historickou fakticitou, rozsahom činnosti Matice slovenskej a novými spoločensko-hospodárskymi pomermi.

Ust. § 2 ods. 1 presne vymedzuje úlohy Matice slovenskej, ktoré sú predmetom štátnej podpory.

Rozsah úloh Matice slovenskej sa viaže na nové spoločenské, politické i hospodárske pomery Slovenskej republiky. Matica slovenská vychádzajúc zo svojho historicky overeného

poslania vstupuje do moderných a účinných foriem spoločenskej činnosti, vymaňuje sa z prísne limitovaného a regulovaného systému práce. Ako celospoločenský fenomén s celoslovenskou sieťou pracovísk a stredísk, rozširuje svoju

pôsobnosť v oblasti kultúry, národnostnej problematiky školstva, environmentálnych disciplín, chce byť jedným z článkov pozitívneho vplyvania na mládež. Má svoj neodmysliteľný podiel na zrode slovenskej štátnosti, preto si kladie za cieľ pomáhať prehlbovať úctu k štátnosti, k štátnym symbolom a najmä mládež viesť k národnému sebedomiu, hrdosti na vlastnú krajinu, vlastný štát a k prezentácii jeho duchovných a kultúrnych hodnôt doma i vo svete. Napokon chce byť jedným z rozhodujúcich článkov vo výchove k mravným princípom života, k vzájomnej tolerancii, k demokracii a názorovej pluralite v transformujúcej sa slovenskej spoločnosti. Uvoľnenie hraníc jej dovoľuje široko rozvinúť medzinárodnú spoluprácu a nové zahraničné kontakty.

Osobitne naliehavá i náročná je v mladej Slovenskej republike úloha formovať novú generáciu učebníc, pomocných učebných textov a iných učebných pomôcok; ide o prekonanie doterajších bariér a veľkých nedostatkov, najmä pokiaľ ide o všeobecne marxisticko-leninský zideologizovaný obsah i formu textov, aj špecificky nenárodne až protinárodne orientované texty niektorých učebných textov. Spolupráca Matice slovenskej pri tomto učebnicovom programe je potrebná, pretože má na to všetky personálne poznatkové a iné predpoklady a môže byť trvalou a stabilnou garanciou úrovne a ducha tohto programu. Tu môže Matica slovenská postupovať v súlade s § 40 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov a podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/1994 Z.z. o používaní učebníc a učebných textov.

Na Maticu slovenskú možno preniesť aj ďalšie úlohy, ak je ich plnenie týmto spôsobom účelnejšie a výhodnejšie, čo však predpokladá i zvýšenie dotácií zo strany štátu alebo uzatváranie osobitných zmlúv o výkone prác pre štát alebo iné právne subjekty.

K § 3

Ustanovenie § 3 uvádza inštitúcie, ktoré vykonávajú úlohy zverené Matici slovenskej štátom. Matica slovenská vykonáva tieto úlohy prostredníctvom Slovenskej národnej knižnice, Pamätníka národnej kultúry Matice slovenskej, Krajanského múzea Matice slovenskej, Strediska národnostných vzťahov Matice slovenskej, Slovenského literárneho ústavu a Slovenského historického ústavu, informačných a kultúrnych stredísk Matice slovenskej v zahraničí a oblastných stredísk Matice slovenskej.

Slovenská národná knižnica plní úlohy ústrednej knižnice Slovenskej republiky a knižničného národného metodického centra. Slovenská národná knižnica ako kultúrna,

vedecká a informačná ustanovizeň patrí medzi najdôležitejšie inštitúcie národného kultúrneho dedičstva. Národná knižnica funguje ako depozitná knižnica. Spolupracuje pri formovaní celoštátnej knižničnej politiky, rozvíja národný knižničný systém a jeho kooperačné väzby, je hlavným vedecko-výskumným štandardizačným, metodickým a koordinačným pracoviskom v oblasti knižničných, bibliografických a informačných činností, ako aj v oblasti reštaurovania, konzervovania a ochranného mikrofilmovania.

Matica slovenská v rámci svojej činnosti plní úlohy základného slovakistického výskumu. Na tento účel sa predpokladá vznik Slovenského literárneho ústavu a Slovenského historického ústavu.

V zmysle svojho poslania chce Matica slovenská i naďalej rozvíjať tie úlohy, ktoré iniciovala a z poverenia štátu doteraz zodpovedne plnila, ako ústredná národná a štátna

kultúrno-vedná inštitúcia v oblasti knižničnej, literárno-archívnej a umelecko-archívnej, literárno-muzeál-

nej, vydavateľskej i v oblasti kontaktov so zahraničnými Slovákami, dokumentácie ich života a tvorivej činnosti a ich výskumu.

K § 4

V oblasti organizácie Matice slovenskej navrhovaný zákon vymedzuje, že Maticu slovenskú tvoria miestne, záujmové a vedecké odbory Matice slovenskej, ďalej subjekty uvedené v

§ 3 a spoločné pracoviská Matice slovenskej.

Vzájomné vzťahy uvedených subjektov upravujú Stanovy Matice slovenskej.

K § 5

Podľa ustanovenia § 5 navrhovaného zákona orgánmi Matice slovenskej sú valné zhromaždenie Matice slovenskej, výbor Matice slovenskej, predseda Matice slovenskej a dozorný výbor Matice slovenskej, pričom v odsekoch 2,3,4 a 5 je vymedzená ich kompetencia.

Podrobnosti o postavení, pôsobnosti, zložení a vzniku orgánov Matice slovenskej upravujú Stanovy Matice slovenskej.

K § 6

1) V navrhovanom ustanovení sa upravuje hospodárenie a financovanie Matice slovenskej.

- 2) Matica slovenská hospodári s vlastným majetkom a s majetkom Slovenskej republiky.
- 3) Hospodárenie Matice slovenskej s majetkom štátu sa riadi zákonom č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu.
- 4) Hospodárenie Matice slovenskej s dotáciami a účelovými dotáciami poskytnutými zo štátneho rozpočtu sa riadi osobitným predpisom a to z. č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách.
- 5) Matica slovenská môže s vlastným majetkom vykonávať aj podnikateľskú činnosť.

K § 7

Ustanovenie zabezpečuje kontinuitu orgánov, zložiek, pracovísk a odborov Matice slovenskej.

K § 8

Doteraz platná právna úprava už v súčasnosti skutkovo a právne nevyhovuje, preto sa navrhuje zrušiť v plnom rozsahu súčasne platný zákon Slovenskej národnej rady č. 196/1991 Zb. o Matici slovenskej.

K § 9

Účinnosť zákona sa predpokladá v súlade so zaužívanou legislatívnou praxou.

Predseda vlády Slovenskej republiky

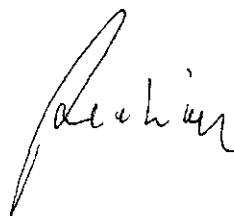
Bratislava 5. februára 1997

Číslo: 5388/1996

Vážený pán predseda,

na základe poverenia vlády Slovenskej republiky Vám oznamujem, že vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 4. februára 1997 prerokovala poslanecký návrh zákona na vydanie zákona o Matici slovenskej (tlač č. 577) a uznesením č. 98/1997 s ním vyslovila s ú h l a s s pripomienkami, ktoré sú uvedené v priloženom stanovisku vlády.

S pozdravom

Vážený pán

Ivan G a š p a r o v i č
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky		
Došlo: - 7 -02- 1997		
Číslo: 1684/96 - Sekr.		
Poznámka	Referent	Príloha
		1

S t a n o v i s k o
vlády Slovenskej republiky

k poslaneckému návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Matici slovenskej (tlač č. 577)

Vláda Slovenskej republiky s ú h l a s í s predloženým poslaneckým návrhom zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Matici slovenskej (tlač č. 577) a odporúča zohľadniť v ňom tieto pripomienky:

1. Z nadpisu zákona vypustiť slová "Národnej rady Slovenskej republiky".

2. Vypustiť navrhovanú preambulu zákona a jej text v upravenej podobe začleniť do § 1 zákona, napr. takto: "Matica slovenská je historicky osvedčená významná ustanovizeň slovenského národa v oblasti kultúrnej, spoločenskej a vedeckej činnosti.".

3. Doterajší § 1 označiť ako § 2 a zvážiť, či je správne charakterizovať Maticu slovenskú ako verejnoprávny subjekt. Z odseku 1 vypustiť slová, že Matica slovenská "je zriadená zo zákona".

4. V § 2 sa navrhujú tieto úpravy:

- a/ zvážiť doterajšie znenie úvodnej vety § 2 ods. 1, pretože väčšina úloh tu vymenovaných sú vlastné úlohy Matice slovenskej;
- b/ písmeno c/ rozdeliť do dvoch písmen; samotné písmeno (písmeno d/) venovať opatrovaniu, zveľačovaniu a sprístupňovaniu národného kultúrneho dedičstva; v doterajšom písmene c/ vypustiť na začiatku slovo "prednostne";
- c/ v doterajšom písmene d/ vynechať slová "zameraný na rozhodujúce otázky života Slovenska a Slovákov";
- d/ doterajšie písmeno e/ upraviť takto: " e/ podieľa sa na rozvoji miestnej a regionálnej kultúry";

- e/ do doterajšieho písmena l/ za slovo "nadácie" vložiť slová "a fondy"; za slová "kultúrneho života" doplniť slovo "Slovákov" a vypustiť text v zátvorke;
- f/ z doterajšieho písmena m/ vypustiť slovo "školstva";
- g/ pozmeniť začiatok doterajšieho písmena o/, a to takto:
" spolupracovať pri spracovaní učebníc a učebných textov ...".

5. Z § 2 vypustiť odsek 2.

6. V novom § 3 zvážiť naformulovanie právneho podkladu pre úlohy, ktoré budú na Maticu slovenskú prenesené štátom. Na jeho základe v inom paragrafe vymenovať inštitúcie, ktoré v rámci Matice slovenskej budú tieto úlohy zabezpečovať.

7. Doterajší § 3 začleniť až za paragraf o organizácii a orgánoch Matice slovenskej a urobiť v ňom tieto úpravy:

- a/ v § 3 ods. 1 písm. a/ doplniť za slová "Slovenská národná knižnica" slová "v Matici slovenskej" (ide o tradičný názov známy aj v zahraničí);
- b/ navrhujeme v § 3 ods. 2 použiť jednu z týchto variant:

1. variant

"(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej ^{1/} ako knižničné národné metodické centrum Slovenskej republiky je právnická osoba, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky."

2. variant

"(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej ^{1/} je právnická osoba. Jej zriaďovaciu listinu vydáva po dohode s ministrom kultúry Slovenskej republiky predseda Matice slovenskej. Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej."

- c/ v § 3 ods. 3 v prvom riadku vypustiť slovo "ústredné"; ďalej vynechať odkaz č. 3 a doplniť text tohto odseku o novú vetu: "Riaditeľa Pamätníka národnej kultúry vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.";
- d/ v § 3 ods. 4 doplniť text o novú vetu: "Riaditeľov týchto ústavov vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.";
- e/ v § 3 upraviť odsek 6 takto: vypustiť slovo "ústredné" a za slovo "pracovisko" dať slová "Matice slovenskej"; v druhej vete zmeniť slová "zároveň prepojená s Domom" na slová "podriadená Domu" a v poslednej vete vypustiť slovo "pracovníka" a za slovom "vymenúva" pripojiť slová "a odvoláva" a doplniť text o slová "so súhlasom ministra kultúry Slovenskej republiky"; ďalej treba vypustiť poslednú vetu odseku 6;
- f/ v § 3 ods. 8 doplniť text o novú vetu: "Riaditeľov týchto pracovísk s právnou subjektivitou vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.".

8. Navrhujeme zvážiť v rámci organizácie Matice slovenskej osobitnú úpravu jej spolkovej zložky a inštitučnej zložky.

9.

- a/ v § 4 ods. 1 doplniť písmeno c/ o slová "a právnických osôb zriadených ústrednými orgánmi štátnej správy";
- b/ v § 4 ods. 2 a 3 vypustiť odkazy v zátvorkách;
- c/ v § 4 ods. 4 vypustiť jeho druhú vetu;
- d/ v § 4 doplniť nový odsek 5 tohto znenia: " (5) Postavenie Matice slovenskej a postavenie zložiek Matice slovenskej a vzťahy medzi nimi upravujú stanovy Matice slovenskej.".

10.

- a/ do § 5 ods. 4 vložiť poslednú vetu: "Voľbou sa zakladá pracovný pomer predsedu Matice slovenskej" a v prvej vete slová "štatutárnym zástupcom" nahradiť slovami "štatutárnym orgánom";

- b/ v § 5 ods. 5 slovo "menuje" nahradiť slovami "vymenúva a odvoláva";
- c/ v § 5 doterajší odsek 5 označiť ako odsek 4 a doterajší odsek 4 označiť ako odsek 5;
- d/ ak bude Matica slovenská označená ako verejnoprávna inštitúcia, mala by zodpovedať svojou činnosťou Národnej rade Slovenskej republiky, resp. vláde Slovenskej republiky a štát by mal mať polovičné zastúpenie v jej orgánoch (výbor a dozorný výbor) a zástupcov štátu by mala vymenúvať vláda.

11.

- a/ v § 6 ods. 1 písm. b/ preformulovať takto: "b/ s majetkom vo vlastníctve štátu";
- b/ v § 6 ods. 3 preformulovať takto: " (3) Na nakladanie s majetkom štátu, ktorý spravuje Matica slovenská sa vzťahuje osobitný predpis ^{4/}."

V odkaze citovať zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z.z.;

- c/ v § 6 ods. 4 doplniť prvú vetu o slová "prostredníctvom kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky" a v prvom riadku vypustiť slová "a účelove";
- d/ navrhujeme vypustiť odsek 5, pretože pokiaľ na podnikateľskú činnosť zriadi Matica slovenská obchodnú spoločnosť, bude táto považovaná za samostatnú právnickú osobu. Nevidíme preto dôvod uvádzať tieto skutočnosti v § 6 - hospodárenie a financovanie Matice slovenskej.

12. V § 7 (prechodné ustanovenia) doriešiť eventuelne prechod doterajších právnických osôb, ktoré boli v pôsobnosti Ministerstva kultúry do Matice slovenskej.

13. V § 9 určiť nadobudnutie účinnosti zákona na 1. marec 1997.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
I. volebné obdobie

Číslo: 1684/1996-sekr.

577a

S p o l o č n á s p r á v a

Ústavnoprávneho výboru NR SR, Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu, Výboru NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport o výsledku prerokovania návrhu skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona NR SR o Matici Slovenskej (tlač 577)

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky uznesením z 23. decembra 1996 č. 1342 prideliť návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Matici Slovenskej na prerokovanie Ústavnoprávnemu výboru NR SR, Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu, Výboru NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport po zaujatí stanoviska vládou Slovenskej republiky.

Súčasne predseda Národnej rady Slovenskej republiky určil na skoordínanie stanovísk výborov Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport s tým, aby sa skoordínované stanoviská výborov premietli do spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky prerokovali návrh zákona ešte pred jeho prerokovaním vládou Slovenskej republiky okrem Výboru NR SR pre vzdelanie, vedu, kultúru a šport, ktorý ako gestorský výbor ho prerokoval až po doručení stanoviska vlády Slovenskej republiky, t. j. 7. februára 1997.

Vláda Slovenskej republiky návrh zákona prerokovala 4. februára 1997 a svojím uznesením č. 98/1997 s ním vyslovila súhlas s pripomienkami.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky s návrhom zákona vyslovili súhlas s týmito návrhmi na jeho zmeny a doplnenia:

1. V názve zákona upraviť predpokladaný rok schválenia zákona.

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

2. V úvodnej vete návrhu zákona slovo "náplň" nahradiť slovom "úlohy".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

3. § 1 upraviť takto:

"§ 1

- (1) Matica slovenská je verejnoprávna ustanovizeň.
(2) Matica slovenská je právnická osoba.
(3) Sídlo Matice slovenskej je Martin."

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

4. V § 2 ods. 1 navrhovaný text úvodnej vety upraviť takto:

"Úlohy zverené Matici slovenskej štátom sú najmä".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

5. V § 2 ods. 1 v písmene g) na konci pripojiť slová
"Slovenskej republiky".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

6. V § 2 ods. 1 písmena m) vypustiť slovo "školstva".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

7. V § 2 ods. 1 písmena o) nahradiť slová "plniť úlohy
spolugestora spracovávaní" slovami "spolupracovať pri
tvorbe".

Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti

8. V § 2 ods. 1 písm. m) slovo "spolupôsobiť" nahradiť slovom "spolupracovať".

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu

9. V § 2 vypustiť odsek 2 a nadväzne zrušiť číslovanie textu odseku 1.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu

10. V § 2 ods. 1 písm. c) upraviť text takto:
"c) prednostne získavať slovacikálne dokumenty; ďalej zhromažďovať, spracúvať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať národné kultúrne dedičstvo,".

Ústavnoprávny výbor NR SR

11. V § 2 ods. 1 písm. e) upraviť takto:
"e) podieľať sa na rozvoji miestnej a regionálnej kultúry,".

Ústavnoprávny výbor NR SR

12. V § 3 cudzie slovo "inštitúcie" nahradiť rovnocenným slovenským výrazom "ustanovizne". V druhej vete odseku 1 za slová "najmä tieto" vložiť slovo "jej".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

13. V § 3 ods. 2 doterajší text nahradiť novým textom v tomto znení:

"(2) Slovenská národná knižnica plní funkciu ústrednej knižnice Slovenskej republiky, národného bibliografického centra, národnej agentúry na prideľovanie medzinárodných štandardizačných čísel, centra na budovanie a správu súborného katalógu knižníc a vedeckovýskumného a normotvorného centra v oblasti knihovníctva. Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej po predchádzajúcom vyjadrení ministra kultúry Slovenskej republiky."

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

14. V § 3 ods. 3 v poznámke pod čiarou k odkazu 3 citovať osobitný právny predpis, ktorý majú na mysli navrhovatelia zákona a uviesť ho tam ako samostatný odkaz.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti

15. V §3 ods. 3 odkaz 3 vypustiť.

Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

16. V § 3 ods. 3 vložiť za slová "národnej kultúry" slovo "pôsobí".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

17. V § 3 ods. 3 na konci textu pripojiť slová "Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

18. V § 3 ods. 4 na konci textu pripojiť slová "Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

19. V § 3 ods. 5 "Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej".

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

20. V § 3 ods. 6 slovo "kontakt" nahradiť rovnocenným slovenským výrazom "styk" a poslednú vetu vypustiť.

Ústavnoprávny výbor NR SR

21. V § 3 ods. 6 slovo "kontakt" nahradiť rovnocenným slovenským výrazom "styk", v poslednej vete vypustiť slovo "pracovníka" za slovom "vedúceho" a za slovo "vymenúva" vložiť slová "a odvoláva".

Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

22. V § 3 ods. 6 v prvej vete vložiť za slová "pôsobí ako" slovo "jej". Druhú vetu vypustiť.

Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

23. V poznámke pod čiarou k odkazu 1 pripojiť na konci slová "v znení neskorších predpisov" a v poznámke pod čiarou k odkazu 2 za slovo "napríklad" vložiť slová "§ 26 zákona", rok "1995" nahradiť rokom "1975", za slovo "archivníctve" vložiť bodku a zvyšný text vypustiť.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

24. V § 4 ods. 1 v písmene b) slovo "subjekty" nahradiť slovom "ustanovizne" a druhú vetu vypustiť. Rovnako vypustiť aj druhú vetu v odseku 4.

Nadväzne na tieto úpravy § 4 doplniť odsekom 5, ktorý znie:

"(5) Podrobnosti o činnosti organizačných zložiek, ustanovizní a spoločných pracovísk Matice slovenskej,

o ich postavení a vzťahy medzi nimi upravujú stanovy Matice slovenskej."

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

25. V § 5 ods. 1 zameniť poradie písmena c) a d).

Ústavnoprávny výbor NR SR

26. V § 5 ods. 4 slovo "zástupcom" nahradiť slovom
"orgánom".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

27. Poradie § 1 až 5 upraviť takto: § 1, 2, 4, 5 a 3 a ich
označenie prečíslovať.

Ústavnoprávny výbor NR SR

28. V § 6 slová "majetok Slovenskej republiky" nahradiť slovami "majetok štátu" v príslušných tvaroch.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti
Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre vzdelanie, vedu,
kultúru a šport

29. V § 6 ods. 1 písm. b) znie: "so zvereným majetkom SR".

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu

30. V § 9 ustanovenie o účinnosti dňom vyhlásenia sa žiada v súlade s § 3 ods. 2 zákona NR SR č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov SR i v súlade so schválenými legislatívnymi pravidlami náležite odôvodniť jeho výnimočnosť.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet
a menu
Výbor NR SR pre verejnú správu,
územnú samosprávu a národnosti

Bratislava 10. februára 1997

JUDr. Peter Brňák v.r.
predseda Ústavnoprávneho
výboru NR SR

Ing. Miroslav Maxon v.r.
predseda Výboru NR SR pre
financie, rozpočet a menu

Jozef Rea v.r.

predseda Výboru NR SR pre
verejnú správu, územnú
samosprávu a národnosti

Jaroslav Paška v.r.
predseda Výboru NR SR pre
vzdelanie, vedu, kultúru a šport

Pozmeňujúce návrhy

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky o Matici slovenskej (tlač 577aa)

Poslanec Viliam Hornáček - spoločný spravodajca

1. V § 2 odseku 1 písmeno 1/ za slovo „nadácie“ vložiť slová „a fondy“; za slová „kultúrneho života“ doplniť slovo „Slovákov“.
2. V § 3 odseku 3 v prvom riadku vložiť pred slovo „ústredné“ slovo „jej“.
3. V § 3 odseku 8 doplniť text o novú vetu: „Riaditeľov týchto pracovísk s právnou subjektivitou vymenúva a odvoláva predseda Matica slovenskej.“
4. V § 4 odseku 2 a 3 vypustiť odkazy v zátvorkách.
5. V § 5 odseku 5 slovo „menuje“ nahradiť slovami „vymenúva a odvoláva“.
6. V § 6 odsek 3 preformulovať takto:
„(3) Na nakladanie s majetkom štátu, ktorý spravuje Matica slovenská sa vzťahuje osobitný predpis4/“.

V odkaze citovať zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 2178/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z.z.

Poslanec Milan Ftáčnik

Osvojil si nasledovné pripomienky vlády SR:

1. Z nadpisu zákona vypustiť slová „Národnej rady Slovenskej republiky“.
2. Preambulu preformulovať nasledovne:
„Národná rada Slovenskej republiky, vychádzajúc zo skutočnosti, že Matica slovenská je historicky osvedčená významná ustanovizeň slovenského národa v oblasti kultúrnej, spoločnej a vedeckej činnosti uzniesla sa na tomto zákona.“
3. zvážiť, či je správne charakterizovať Maticu slovenskú ako verejnoprávny subjekt.
4. v § 2 navrhujem tieto úpravy:
 - a) zvážiť doterajšie znenie úvodnej vety ods. 1. pretože väčšina úloh tu vymenovaných sú vlastné úlohy Matice slovenskej.
 - b) písmeno c) rozdeliť do dvoch písmen, samostatné písmeno d) venovať opatrovaniu, zveľaďovaniu a sprístupňovaniu národného kultúrneho dedičstva, v doterajšom písmene c) vypustiť na začiatku slovo „prednostne“

c) v doterajšom písmene d) vynechať slová „zameraná na rozhodujúce otázky života Slovenska a Slovákov“

d) do doterajšieho písmena 1) za slovo „nadácie“ vložiť slová „a fondy“, za slová „kultúrneho života“ doplniť slovo „Slovákov“ a vypustiť text v zátvorke.

5. V novom § 3 zvážiť naformulovanie právneho podkladu pre úlohy, ktoré budú na Maticu slovenskú prenesenú štátom. Na jeho základe v inom paragrafe vymenovať inštitúcie, ktoré budú v rámci Matice slovenskej tejto úlohy zabezpečovať.

6. Doterajší § 3 začleniť až za paragraf o organizácii a orgánoch Matice slovenskej a urobiť v ňom tieto úpravy:

a) v § 3 ods. 1 písm. a) doplniť za slová „Slovenská národná knižnica“ slová „v Matici slovenskej“

b) navrhujem v § 3 ods. 2 použiť nasledovný variant:

„(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej 1/ ako knižničné národné metodické centrum Slovenskej republiky je právnická osoba, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky.“

c) v § 3 ods. 3 v prvom riadku vypustiť slovo „ústredné“

d) v § 3 upraviť odsek 6 takto: vypustiť slovo „ústredné“ a za slovo „pracovisko“ dať slová „Matice slovenskej“.

7. Navrhujem vzážiť v rámci organizácie Matice slovenskej osobitnú úpravu jej spolkovej zložky a inštitučnej zložky.

8. V § 4 ods. 1 doplniť písmeno c) o slová „a právnických osôb zriadených ústrednými orgánmi štátnej správy“.

9. V § 4 ods. 2 a 3 vypustiť odkazy v zátvorkách

10. a) do § 5 ods. 4 vložiť poslednú vetu: „Voľbou sa zakladá pracovný pomer predsedu Matice slovenskej“

b) v § 5 ods. 5 slovo „menuje“ nahradiť slovami „vymenúva a odvoláva“

c) ak bude Matica slovenská označená ako verejnoprávna inštitúcia, mala by zodpovedať svojou činnosťou Národnej rade Slovenskej republiky, resp. vláde Slovenskej republiky a štát by mal mať polovičné zastúpenie v jej orgánoch (výbor a dozorný výbor) a zástupcov štátu by mala vymenúvať vláda Slovenskej republiky alebo voliť Národná rada Slovenskej republiky.

11. a) v § 6 ods. 1 písm. b) preformulovať takto: „b) s majetkom vo vlastníctve štátu“

b) v § 6 ods. 3 preformulovať takto:

„(3) Na nakladanie s majetkom štátu, ktorý spravuje Matica slovenská sa vzťahuje osobitný predpis4/.“

4. Z § 2 vypustiť odsek 2.

5. Doterajší § 3 začleniť až za paragraf o organizácii a orgánoch Matice slovenskej a urobiť v ňom tieto úpravy:

a) v § 3 ods. 1 písm. a) doplniť za slová „Slovenská národná knižnica“ slová „v Matici slovenskej“ (ide o tradičný názov známy aj v zahraničí);

b) navrhujeme v § 3 ods. 2 použiť jednu z týchto variant:

2. variant

„(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej 1/ je právnická osoba. Jej zriaďovaciu listinu vydáva po dohode s ministrom kultúry Slovenskej republiky predseda Matice slovenskej. Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.“

c) v § 3 ods. 3 v prvom riadku vypustiť slovo „ústredné“; ďalej vynechať odkaz č. 3 a doplniť text tohto odseku o novú vetu: „Riaditeľa Pamätníka národnej kultúry vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.“;

d) v § 3 ods. 4 doplniť text o novú vetu: „Riaditeľov týchto ústavov vymenúva predseda Matice slovenskej.“

e) v § 3 upraviť odsek 6 takto: vypustiť slovo „ústredné“ a za slovo „pracovisko“ dať slová „Matice slovenskej“; v druhej vete zmeniť slová „zároveň prepojená s Domom“ na slová „podriadená Domu“ a v poslednej vete vypustiť slová „a odvoláva“ a doplniť text o slová „so súhlasom ministra kultúry Slovenskej republiky“; ďalej treba vypustiť poslednú vetu odseku 6;

f) v § 3 ods. 8 doplniť text o novú vetu: „Riaditeľov týchto pracovísk s právnou subjektivitou vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.“

6.

a) v § 4 ods. 1 doplniť písmeno c) o slová „a právnických osôb zriadených ústrednými orgánmi štátnej správy“;

b) v § 4 ods. 2 a 3 vypustiť odkazy v zátvorkách;

c) v § 4 ods. 4 vypustiť jeho druhú vetu;

d) v § 4 doplniť nový odsek 5 tohto znenia: „(5) Postavenie Matice slovenskej a postavenie zložiek Matice slovenskej a vzťahy medzi nimi upravujú stanovy Matice slovenskej.“

7.

a) do § 5 ods. 4 vložiť poslednú vetu: „Voľbou sa zakladá pracovný pomer predsedu Matice slovenskej“ a v prvej vete slová „štatutárnym zástupcom“ nahradiť slovami „štatutárnym orgánom“;

b) v § 5 ods. 5 slovo „menuje“ nahradiť slovami „vymenúva a odvoláva“;

c) v § 5 doterajší odsek 5 označiť ako odsek 4 a doterajší odsek 4 označiť ako odsek 5;

8.

a) v § 6 ods. 1 písm. b) preformulovať takto: „b) s majetkom vo vlastníctve štátu“;

b) v § 6 ods. 3 preformulovať takto: „(3) Na nakladanie s majetkom štátu, ktorý spravuje Matica slovenská sa vzťahuje osobitný predpis4/.“.

V odkaze citovať zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z.z.;

c) v § 6 ods. 4 doplniť prvú vetu o slová „prostredníctvom kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky“ a v prvom riadku vypustiť slová „a účelove“;

d) navrhujeme vypustiť odsek 5, pretože pokiaľ na podnikateľskú činnosť zriadi Matica slovenská obchodnú spoločnosť, bude táto považovaná za samostatnú právnickú osobu. Nevidíme preto dôvod uvádzať tieto skutočnosti v § 6 - hospodárenie a financovanie Matice slovenskej.

9. V § 9 určiť nadobudnutie účinnosti zákona na 1. marec 1997.

Poslanec László Nagy

1. Vypustiť navrhovanú preambulu zákona a jej text v upravenej podobe začleniť do § 1 takto: „Matica slovenská je historicky osvedčená významná ustanovizeň slovenského národa v oblasti kultúrnej, spoločenskej a vedeckej činnosti.“

2. Doterajší § 1 označiť ako § 2 s nasledovným textom:

„(1) Matica slovenská je právnická osoba.

(2) Sídlo Matice slovenskej je Martin.“

3. V pôvodnom § 2 v písmene d) vynechať slová „zameraný na rozhodujúce otázky Slovenska a Slovákov.“

4. V pôvodnom § 2 v písmene h) namiesto pôvodného textu zaradiť text tohto znenia: „posilňovať vzájomné vzťahy slovenskej kultúry a národnostných kultúr.“

5. V pôvodnom § 2 vypustiť písmeno o).

6. V § 3 ods. 1 písm. a) doplniť za slová „Slovenská národná knižnica“ slová „v Matici slovenskej.“

7. V § 3 ods. 3 vypustiť slovo „ústredné“.

8. V § 3 ods. 6 vypustiť slovo „ústredné“.

9. Ak prejde návrh spoločnej správy bod 3) alebo zostane pôvodné znenie § 1 ods. 1 návrhu zákona, v tom prípade navrhujem doplniť text o slová: „ktorá zodpovedá svojou činnosťou Národnej rade Slovenskej republiky“. Ďalej § 5 ods. 5 návrhu zákona doplniť o slová: „Polovicu členov Dozorného výboru tvoria členovia zvolení Národnou radou Slovenskej republiky.“

10. V § 6 ods. 5 vypustiť.

11. Vypustiť v § 3 ods. 5.

Poslanec Pavel Halabrín

1. Z nadpisu zákona vypustiť slová „Národnej rady Slovenskej republiky“.

2. Vypustiť navrhovanú preambulu zákona a jej obsah dať do nového § 1 s následným prečíslovaním nasledujúcich paragrafov takto:

„§ 1

„Matica slovenská je historicky osvedčená významná ustanovizeň slovenského národa v oblasti kultúrnej, spoločenskej a vedeckej činnosti.“

3. V § 2 ods. 1 písm. c) vynechať z textu slovo „prednostne“ a rozdeliť toto písmeno do dvoch písmen takto:

„c) získavať, zhromažďovať, spracúvať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať slovacikálne dokumenty,

d) opatrovať, zveľaďovať a sprítomňovať národné kultúrne dedičstvo,“

a následne upraviť označenie ďalšieho textu písmenami podľa abecedného poradia.

4. Z § 2 ods. 1 písm. d) vynechať slová „zameraný na rozhodujúce otázky života Slovenska a Slovákov“.

5. V § 2 ods. 1 do písmena 1) vložiť za slovo „nadácie“ slová „a fondy“ a za slová „kultúrneho života doplniť slovo „Slovákov“, a vynechať zo záveru ustanovenia zátvorku a text v zátvorke.

6. V § 3 ods. 3 vynechať slovo „ústredné“ (tým je Národný archív).

7. V § 3 ods. 1 písm. a) doplniť za slová „Slovenská národná knižnica“ slová „v Matici slovenskej“ (ide o tradičný názov známy aj v zahraničí a nosí meno Matice).

8. Zmeniť § 3 ods. 2 takto:

1. variant

„(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej/ ako knižničné národné metodické centrum Slovenskej republiky je právnická osoba, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky.“

2. variant

„(2) Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej 1/ je právnická osoba. Jej zriaďovaciu listinu vydáva po súhlase ministra kultúry Slovenskej republiky predseda Matice slovenskej. Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Matice slovenskej.“

Súčasne sa táto legislatívna úprava musí viazať so zmenou 7, ktorý sa mení takto:

Súčasný text § 7 sa označí ako odsek 1. Nový odsek 2 znie: „(2) Doterajšia pôsobnosť a úlohy Slovenskej národnej knižnice v Matici slovenskej ako ústrednej knižnice Slovenskej

republiky a národného metodického centra pre knižničnú oblasť kultúry prechádzajú dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona v Univerzitnú knižnicu v Bratislave.“

9. V § 3 upraviť odsek 6 takto: vypustiť slovo „ústredné“ za slovo „pracovisko“ dať slová „Matice slovenskej“ v prvej vete, v druhej vete slová „zároveň prepojená s Domom“ nahradiť slovami „podriadená Domu“, vypustiť slovo „pracovníka“, za slovom „vymenúva“ dodať slová „a odvoláva“ a doplniť text pred bodkou o slová „so súhlasom ministra kultúry Slovenskej republiky“.

10. V § 4 ods. 1 doplniť písmeno c) pred bodkou o text: „a právnických osôb zriadených ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré spoločne pracujú na základe zmluvných vzťahov“.

11. V § 4 ods. 2 vypustiť obe zátvorkové citácie § 5 a v ods. 3 zátvorkovú citáciu § 2.

12. Do § 5 ods. 4 vložiť poslednú vetu: „Volbou sa zakladá pracovný pomer predsedu Matice slovenskej.“

13. V § 5 ods. 5 slovo „menuje“ nahradiť slovami „vymenúva a odvoláva“.

14. V § 6 ods. 4 v prvej vete namiesto zátvoriek s textom vložiť pred bodkou nový text: „prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky“.

Poslanec František Javorský

Návrh zákona vrátiť navrhovateľom a umožniť, aby pripomienky vlády Slovenskej republiky boli prerokované vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky.